

Sárospataki Kronika

III. évfolyam

3. szám

1972. október

125 ÉV TÁVLATÁBÓL

Ezt a tanévet is — talán éppen úgy, mint a többi — nagy reményekkel, talán fogadkozással nyitottuk meg. Látszólag a mostani szeptember sem volt más, mint az eddigiek, mégis ha a naptárt nézzük, jelentős évforduló jegyében kezdtük el.

Közeleg 1973. március 15-e, a magyar nép 1848-as dicső forradalmának és szabadságharcának 125 éves évfordulója.

Mit jelentenek nekünk ezek a számok?

Múltunknak egy felvillanó képét, melyben társadalmunk (köztük a pataki diákok is) történelemformáló tevékenysége, tüze ég, ugyanakkor jelenünket, ami szintén történelmet formál, mert újat, valóban emberit épít. A közben eltelt egy és negyedszázad kapcsol össze bennünket.

Igen! Mert csak olyan nagyszerű elődök olyan nagyszerű tevékenységére lehet építeni a nagyszerű márt.

Az akkori eseményeknek két kiemelkedő alakja: a pataki főiskola volt diákja, Kossuth Lajos és a nép fia, Petőfi Sándor.

Fontos szerepet töltött be a fiatal Kossuth életében a pataki főiskola. A hűség, becsületesség, tudás, kitartás, a helytállás férfias erényét mind itt tanulta meg, többek között olyan nagyszerű professzoroktól, mint Kövy Sándor és mások.

Petőfi csupán egyszer járt itt.

De mint ahogy ő mondja, „szent földön“ járt, mert a „szabadság oroszlánjai tanyáztak itt“. Az a nap ünnep volt Patakon, mert a „szent földön“ apostol jelent meg, akire vártak a tanítványok.

Történelmünknek ezen két nagyja korának látványában égett.

Kossuthot a reformkorban tovább már nem halasztható problémák ösztönözték. Amit meg-

kezdett, futótűzként terjedt. Ha börtön következett érte, az sem törte meg.

„Számot adtam magamnak — írta később — hazánk állapotáról, terveket főztem ki agyamban a problémák megoldása felől.“

Ez a számadás 1849. április 14-én, a magyar nép függetlenségének kimondásáig jutott el.

Petőfinek, ennek a forróvérű költőnek legtermékenyebb időszaka kezdődik ebben a forradalmi szakaszban, s amikor elérkezik március 15-e, a tömeg és a költő hangja egyé olvad: „Esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!“

Mint az áradat, úgy terjed a forradalom, s nem sokára tüzeben ég Patak ifjúsága is. A korábban szellemet adó iskola követi „a tanítóján túlnőtt diákokat.“

Kossuth eszméi, a hazaszeretet, az áldozatvállalás küldi csatába a legendás pirossipkásokat.

A néphez való hűség vezette, a szabadság utáni vágy ösztönözte Kossuthot és „a néppel tűzön vízen át“ eszméikért harcoló Petőfit is.

Ez az igaz ügy állította talpra akkor egész nemzetünket, mely akkor Európa homlokán tombolt.

Ennek az eseményeknek az évfordulója következik most, ebben az iskolai évben.

Olyan nagyszerű elődök, olyan nagyszerű események biztosították nekünk 1919-ben is a nemzetközi élvonalban való haladást. Ilyenek és ezek nélkül nem lenne megérdemelt 1945 sem, de ilyen nagyszerű helytállások adhatnak példát ma is országot és új világot építő munkánkban.

KISZ szervezetünk most olyan programot állított össze, amely méltóan idézi fel a dicső napokat. Ugyanakkor munkára hív és munkát vár.

Komoly és felelősségteljes munkát.

Legyünk méltóak mindezekhez.

Simon Tibor IV. a

Novella

SZÜRETTÜNK

Egy gyönyörű — szép júniusi — napon aztán elemi erővel tört ki a vakáció. Vad esomagolási láz, csúcsforgalom a postán. Ez volt jellemző erre az időszakra. Aztán a nagy múltú iskola diákjai szétszéledtek a szélrózsa minden irányába, hogy majd három hónapig feléje se nézzenek második otthonuknak. Aztán peregtek a napok, egyre jobban közeledett augusztus 31. Újra kezdődött a csomagolási láz, csúcsforgalom a postán. És a nagy múltú iskola diákjai megérkeztek a szélrózsa minden irányából, hatalmas hajókoffereket és szatyrokat cipelve. Az elsősök most is, mint mindig, a reggeli vonattal érkeztek, míg a rutinosabb öregek a délutánival, mondván, minek jöjjenek hamar, mikor későn is lehet. Nincs semmi érdekes az egészben.

Az évnnyitón — a rossznyelvek szerint — a lelkesedés néhány fokkal alacsonyabb volt, mint az évvázrón.

Már csak egy rövid epizód volt hátra: a könyvosztás. Átestünk ezen is, és a diákság ismét elkezdte koptatni a padokat immár négyezer kitudjahányadszor.

Míg mi koptattuk a padokat, a természetben is fontos változások zajlottak le. Az iskolakert fái például olyan szép színekbe öltöztek, hogy szinte giccesnek hatott az egész. Az alma szépen pirosodott, a szilva kékült. A hegyoldal lejtőin pedig, ahová iskolánk diákjai minden évben kijártak szüretelni, gyönyörűen fejlődött a szőlő, amelynek levét nagy előszeretettel fogyasztják az emberek. Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy kemény valutát hoz népgazdaságunknak. A nap jótékony sugarainak hatására úgy növekedett a cukorfoka, mint egy exponenciális függvény.

Rövidesen a hagyományos huzavona is elkezdődött: a jövő héten lesz a szüret, de nem a jövő héten, csak azután. Hazautazás is lesz, de mégis a jövő héten, de nem . . .

Néhány nap múlva, egy reggel, mikor kinéztünk a Kossuth lépcsőházából, a vasútállomás végében egyszemélykocsikból álló szerelvényt fedeztünk fel.

Ebből élesebb elmével arra lehetett következtetni, hogy az a mi „szüretelővonatunk“ lesz, tehát komoly kilátások vannak arra, hogy a szüret a következő héfőn elkezdődik.

Megérkezett a rossz idő is, tehát együtt volt már minden kellék a szürethez. Aztán egyszer csak arra ébredtünk, hogy a következő héfő van, és mehetünk szüretelni.

Aztán kimentünk az állomásra és beültünk a vonatba.

Aztán népszámlálás következett.

Aztán elindultunk.

Aztán röpke 10 perc múlva már Bodrogolaszi állomáson voltunk.

Már csak egy negyedórás gyalogtúra következett és a munkahelyre értünk. Rövidesen kiosztásra kerültek a puttonyok és vedrek, majd balesetvédelmi oktatás keretében figyelmeztettek mindenkit arra, hogy a késekkel vigyázni kell, mert némelyikkel — amelyeket nem a kollégiumokból loptunk — szúrni, sőt vágni is lehet. Szóval, csupa véletlenségből valaki nehogy halomra gyilkolja társait!

Már csak a sorok kiosztása volt hátra, és kezdődhetett a munka. Gyorsan teltek a puttonyok, és az első megrakott kocsik elindulhatott a prészház felé. Mindenki nagy kedvvel dolgozott, mivel többen úgy vélekedtek — szintén a rossznyelvek szerint — ,hogy szüretelni még mindig sokkal jobb, mint az iskolában ülni és befázni valamiből. És nem árt egy kis mozgás sem.

Munka közben — hogy ne legyen olyan egyhangú — szabad volt például viccet mesélni: Hát azt hallottátok-e már, hogy Arisztid, és Tasziló mennek az utcán? Nem? Szóval Arisztid és Tasziló mennek az utcán. De komolyan nem hallottátok? Szóval Arisztid és Tasziló . . . De szóljatok, ha ismeritek, mert akkor nem mondom.

— Grrrr.

Szabad volt énekelni is. Az a dal, hogy nem volt a Szása, már a könyökömön jött ki. Arról se feledkezzünk meg, hogy Sárgaréz a pipa-kupakom. Szabad volt szőlőt enni!

Kést dobálni nem volt szabad, csak lehetett.

Az egyik reggelen különösen hideg volt. A szél, még a csontjainkat is átjárta. Sebaj! Ez csak az ellenség szőrös keze. Csak addig ne essen, míg ki nem érünk. Mert ha már egyszer kinn leszünk, biztos, hogy nem kell visszajönni suliba.

Mindent be kellett vetni a hideg ellen. Láttam csizmákat, amelyekbe kétszer is belefért volna a tulajdonos lába, madárijesztőről lopott kalapot, stb.

A szüreten — bár sokkal szabadabb az élet, mint az iskolában — nem szabad megfélemleni az illemről sem. Ha a felügyelő harmadszor zavarja vissza a társaságot szemet szedni, akkor csak magunkban szitkozódjunk.

Vagy: a mozdonyvezetőt ne bosszantsuk azzal, hogy kifekszünk a sínre, amikor jön a vonat.

— . . . Egyszer mindennek vége szakad. Így van ez a szürettel is. Szombatot utoljára vonultunk ki a hegyre. De minden jó, ha jó a vége. Hogy ebben mi volt jó? Hát az, hogy vége van!

Kocska Imre

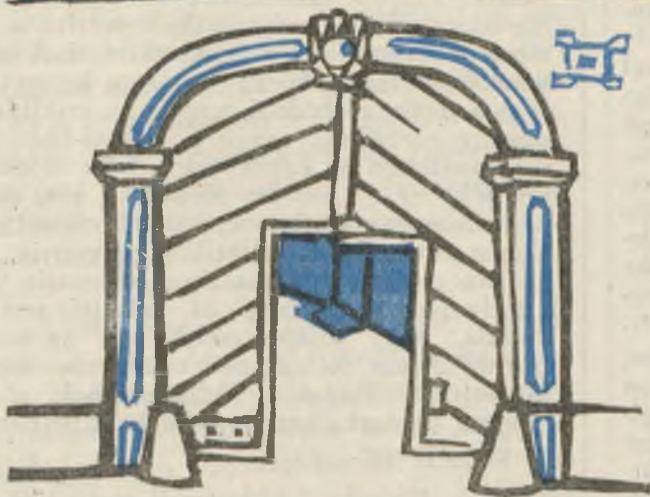
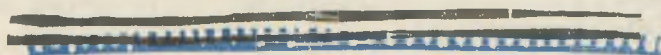
Historia docet

„Az Istenek megunják érdemtelen, buta csoportokat boldogságra úgyszólván szüintelenül kényszeríteni, s végkép egyedül azokat veszik pártolásuk alá, kik legszebb ajándékukat – az elmebeli tehetséget – becsülni, kifejteni tudják, s nem vakon, vagy szenvedelmeiktől ostromozva, de gondos előrelátással élik életüket.“

Széchenyi: Kelet népe.

Barokk kapu

Sugár Péter III. f
(linó)

Vonat

Fa, mező,
tarló, temető,
kis ház, borjú,
kút és vályu.

Völgy, hegy,
völgy, hegy,
a vonat megy.

Ló, béklyó;
láncra vág,
vágat, elszáll,
útja tág.
Három ember
tekereg, a
földön át
hora megy?
Hisz ezek
még gyerekek,
hát hadd
tekeregjenek!

Völgy, hegy,
völgy, hegy,
a vonat megy.

Fekete szörny
lágyan ring,
sok bámész
szem kitekint.
Három torony,
hid, folyó,
völgy, sorompó
átrakó,
ismerős táj
mosolygó,
visszajöttél?
esavargó.

Orbán Éva II. b

Természettudomány

Bolyai János (1802–1860)

Az emberiség megoldatlan problémáinak csodálatos varázsa van egyes emberekre. Aki hivatást érez magában a megoldásra, kész mindent feláldozni még akkor is, ha nincs biztos reménye. Ha százan elbuknak, előlép a százegyedik, hogy kikényszerítse a győzelmet. Az emberi szellem nem tud nyugodni, mert nem akar ismerni megoldatlan problémákat.

Ilyen megoldhatatlannak tűnő kérdés volt az euklidesi geometriában a párhuzamosok tana, mely két évezreden át tette próbára a legnagyobb matematikusok erejét, míg Bolyai János és az orosz Lobacsevszkij el nem indították a megoldás útján.

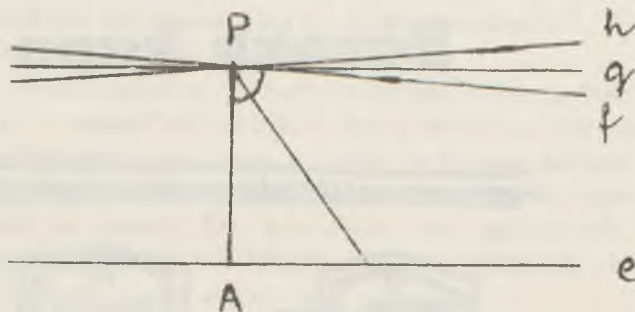
Bolyai János kolozsvári születésű magyar matematikai lángész volt. Apja, Bolyai Farkas, korának jó hírű matematikusa, a „matematika fejedelmének“, a német Gaussnak jó barátja volt. János mégsem került Göttingába Gausshoz, mert apja választ sem kapott kérésére. Hadmérnöki akadémiát végzett Bécsben. Kalandos évek után hazatért Erdélybe, s itt fejezte be munkáját, mely diadalmaskodott a kétezer éves problémán. 1832-ben jelent meg nyomatásban a mű, apja egyik könyvének, a Tentamennek függelékeként. Címe: Appendix (függelék). Kora tudósai mély gondolatait nem értették meg, Gausstól sem kapott semmi elismerést. Teljesen elfeledve, egyedül maradván halt meg. Mindössze hárman kísérték koporsóját, a halotti anyakönyvben pedig ez áll: élete hasztalanul folyt.

Mi volt ez a megoldatlan probléma, melynek megfejtéséért akkora gyémánt járna, mint a földgolyó, Bolyai Farkas szerint?

Euklides ókori geometria elemek című munkájában felépítette az euklidesi geometriát, mely olyan tökéletes mű, hogy kétezer év elmúltával mi is ezt tanuljuk. Van azonban egy szépség-hibája, az V. posztulátum, a párhuzamosok axiómája: egy adott egyenesen kívül fekvő pontból vele párhuzamosan csak egy egyenest húzhatunk. Erre épül a háromszög szögösszege, a hasonlóság és még számtalan fontos tétel. Elsősorban szemléletességben marad el a többi axióma mögött. Ezért kellene bebizonyítani vagy megcáfolni, ami Bolyai előtt senkinek sem sikerült.

Hogyan indult el Bolyai János? Feltételezte, hogy több párhuzamos egyenes is húzható az adott egyeneshez a rajta kívül eső pontból. Feltételezi, hogy vannak elpattanó egyenesek, mert minden egyenes végtelen, nem követhetjük útjukat. Ilyen az ábrán a „g“. Mivel ez az elpattanás mindenképpen bekövetkezik, általánosítva feltehetjük, hogy már előbb is van nem metsző, az „f“. Ha ezt lassan forgatjuk a P pont körül, akkor egy darabig nem metsző lesz, a „h“ egyenesen kívül metszi az „e“-t. Az „f“ és „h“

határegyenesek a párhuzamosok. A síkon tehát minden ponton át végtelen sok egyenes húzható, melyek nem metszik az adott egyenest, vele párhuzamosan csak kettő fut. Ezen a síkon a háromszög szögösszege kisebb 180 foknál, sőt nem is állandó. A P pontból az „e“ egyenesre bocsátott merőleges és a két párhuzamos egyenes közötti párhuzamossági szög a merőleges nagyságától függően változik. Ha a merőleges hossza csökken, a szög növekedve 90 fok felé tart, amikor pedig a merőleges végtelenné válik, ez a szög 0-val egyenlő. Ezen az alapon épül fel a merőben új Bolyai geometria.

Ezt az új geometriát akkor kezdték megérteni, amikor Einstein megalkotta relativitáselméletét, a nagy sebességek fizikáját. Eszerint a tér és az idő nem abszolút. A mozgó rendszerekben a testek mértékei a mozgás irányában csökkennek, az idő pedig lefékeződik. Így az is kiderült, hogy nem euklidesi térben élünk. A vonzó tömegek elgörbítik a tér-idő négydimenziós világát. Igaz, hogy a tér euklidesiségtől való elhajlása még a hatalmas testek közelében is igen kicsiny, de Riemann német matematikus szerint a görbült terek geometriája már nem euklidesi. A logikailag lehetséges terek közül a három legegyszerűbb:

a) a nulla görbületű, vagyis az euklidesi, b) a negatív görbületű, vagyis a Bolyai-Lobacsevszkij tér, amelyben az egyenesek a leírt módon viselkednek, e) a pozitív görbületű tér, amelyben párhuzamosok nincsenek, csak feltétlenül metszők. Ebben érvényes az elliptikus geometria, Bolyai-ékéban pedig a hiperbolikus geometria. Jelenleg a tudomány tapasztalat és számítás segítségével kutatja, hogy mikor melyik tér az ésszerűbb. Bolyai János felfedezése tehát ma mindennél időszerűbb. Ennek a felfedezésnek, a magyar lángész korszakalkotó munkájának halhatatlanság az osztályrésze.

Csáki Bertalan II. I

Szelid domboldalon a marosvásárhelyi temetőben két fekete márványoszlop áll egy közös síron, ez egyiken „Bolyai Farkas, a marosvásárhelyi kollégium tanára“, a másikon „Bolyai János“, semmi több. — A pataki diákok nevében tettem néhány szál virágot a legnagyobb magyar matematikus kopár sírjára.

Népmondák

Taktaharkányi mondák:

A szilveszteri és újévi babonás szokások jórészt a szerencsét hozó malachoz fűződnek. A monda így szól:

„Egy szegény öregembernek egyebe sem volt a feleségén, házikóján és egy apró malacán kívül. Mivel ől sem volt az udvaron, az állat is velük lakott. Az öreg minden nap a mezőre ment, ott töltötte a napot, malacát legeltette. Közben vesszőfonással foglalkozott, amit a felesége a piacon árult, vagy házakhoz járt vele. Ebből éltek.

Az öreg és a malaca napról napra ugyanazt az utat tette meg, soha nem hagyták el egymást. Ha a malac kövér füvet talált, a gazdája is arra telepedett. Egyszer turkálás közben valami megcsörrent a malac orránál. Hát egy sírra akadt a malac, amiben aranypénzek, kövek közé voltak rejtve. Az öreg összeszedte mind, s azután nem kellett dolgoznia. Innen ered a monda, hogy a malac szerencsét túr gazdájának.“

Miért van György nap előtt meleg, miért hozza Sándor, József és Benedek?

Dobos Józsi bácsi így adja elő:

„Hosszú tél után Szent Péter egy zsákba kötve elküldte Sándorral a meleget a földre. Sándor ment, mendegélt, de nagyon elfáradt a meleg alatt. Amint körülnézett, meglát a Tejút mellett egy csapszéket. Hogy megpihenjen, bement, iszo-

gadni kezdett, és közben pillája elnehezülvén — ott feledkezett.

Szent Péter megsokallta az emberek könyörgését, és Sándor után küldte Jóskát. Az hosszas keresgélés után megtalálta Sándort a kocsmában. Ő is odafeledkezett.

Erigy fiam, Benedek, aztán nézz utána, hol kujtorog a két lator — indította útnak a harmadik szentet is az öreg Szent Péter. De biz Benedek is csak úgy járt, mint a másik kettő, merthogy a Tejút melletti kocsmában igen jó bort mértek. Nagyon megharagudott az öreg Szent Péter, és korbácsot adva György kezébe, azt indította útnak a másik három után, hogy a zsák meleggel végre a földre érjenek. György hamar rájuk akadt a kocsmában, mert már messze hallatszott a dalolásuk, kurjongatásuk. Amikor a három víg koma meglátta Györgyöt korbáccsal a kezében, gyorsan szedték sátorfájukat és eliramodtak a földre a meleggel.“

Hogy lehet valaki György napján szerencsés?

„Április 25-e György napja. Ezen az éjjelen ürgét kell önteni. Az öntött ürge bőréből pénztárcát kell csináltatni, és abból soha se fogy ki a pénz.“

Közli: Szatmári Jolán IV. a

Iskolánk KISZ-szervezetének szervezésében a „Bagi Ilona leánytáborban“ Törökbálint-on 110 lányunk vett részt építőtábori munkán. Az építőtáboroknak megvan már a „pataki kultusza.“ Talán ez is ösztönözte ezt a 110 lányt a munkalendületben, mert elnyerték az első helyezést és az ezzel járó vándorzászlót. Ez a vándorzászló is ott büszkélkedik a többi első helyet jelentő zászlóval vitrinünkben.

Még jólesőbb érzés a fiúk eredménye. A budapesti építőtáborban résztvevő fiúk is első helyezést nyertek, Azonban munkájuk elismerését nemcsak az első helyezést dokumentáló zászló jelképezi, de emléklakett is. Ugyanakkor az MSZMP Sárospataki Városi Bizottsága, valamint a Városi KISZ Bizottság így értékeli munkájukat. „A pataki fiúk teljesítménye önmagában annyi volt, mint a velük együtt dolgozó brigádok összteljesítménye.“ Gratulálunk minden résztvevőnek.

Sporteredményeinkből.

A szeptemberben lebonyolított Megyei Középiskolai Ujonebajnokaságon a következő eredmények születtek:

Női magasugrás: I. Móró Melinda, Sárospatak, 135 cm-rel. 100 méteres férfi síkfutás: II. Ardey Endre, Sárospatak.

Atlétáinknak sok sikert kívánunk a Sátoraljaújhely elleni atlétikai versenyhez is.

Október 7-én (a KISZ akcióprogram értelmében és szervezésében) sor került a Dózsa-est megrendezésére.

Bajusz Pista bácsi tárogatójának a hangja vezette be az ünnepesget. Utána irodalmi színpadunk adott színvonalas műsort. Tetszetős volt Szolyák Ferenc III. a, Madák István III. b és Mallár Imre III. a oszt. tanulók pol-beat zenei műsora. Annál is inkább, mert önálló műsor volt. Ismét Bajusz Pista bácsi tárogatójának bús hangja következett, majd a tábor tűzben jelképes cselekedetként ifjúságunk elégette Dózsa tüzes koronáját, mint a zsarnokság szimbólumát.

Így tovább akcióprogramunk sikeréért!

Műfordítások

Robert Graves: IDŐ

*Halvány tenger morajlik márvány szirtfokon.
Amit lassan kavicsá sús a hab.
Kavics-virággá.*

*A halvány szél ha száll mesők felett,
Tavaszbimbója is így nyílik lent
Színes kavicsként*

*A szép virágok bája: Idő, holt-bús.
A kavics szépsége is Idő,
Véget-nem-érő*

*Csodálni könnyű egy virágot s egy színes
Virág-szerű követ, amit lassan-lassan
Idő teremtett.*

*Az idő ráér, azért Idő; a friss olaj is
addig hízeleg minden makacs lakatnak,
míg az nem enged.*

*Mit ér a szörny bizonyága, a bús, halvány
Idő pecsétjei: gyerekkor s aggkor
Kettőse ellen?*

*Vagy nem kárpótól ezért szokásos hálászó.
Kedélyes kor gyengéd virágai.
Gyerekkori kavics?*

Fordította: Pinczés István „öregdiák”

JOSEPH CAMPBELL:

Az öregasszony

*Mint fehér gyertya
Egy szent oltáron,
Olyan a szépség
Egy idős arcon.*

*Mint a téli nap
Fáradt ragyogása,
Olyan az asszony
Régi vajjúdása.*

*Magzata elhagyta
Gondolatai nyugodtak,
Mint rom-malom alatt
A csöndes kis patak*

Fordította: Csombók László IV. b

Szobraink

Móricz Zsigmond szobra után a Tóth Ede szobrát is felavattuk az iskolakertben. Az egykori pataki diák a múlt század végének volt híres népszínműírója. Édesapja nem nagyon támogatta pataki diákoskodását, emiatt másfél év után kénytelen volt elhagyni Patakot. Keserű szívvel búcsúzik pajtásaitól a Pityergő dombon, s csak tíz év múlva tért vissza ismét. Mostmár itt van közöttünk szobor alakjában. Büszkén tekintünk reá.

Most vár leleplezésre Csokonai Vitéz Mihály mellszobra is. A magyar felvilágosodás nagy költője szeretettel várt és fogadott diákja volt a pataki kollégiumnak. Jól érezte itt magát, s szerették professzorai is. Ezért érezzük joggal, hogy Patak nagy hatással volt költészetére. A modern stílusban készült bronzszobor felidéri bennünk a költő tragikus sorsát is.

Kulesár Gábor IV. a

Humor

Neked adom az elefánt radiórom,
ha adsz egy puszit!

vagy nairítások

Szüleim és a sulis ilyen divatra
ösztönöz,

de én ilyen nővesztek.

Fórum

Diákszemélyi előkészületek

A Művelődésügyi Minisztérium ez év novemberében hívja össze a IV. Országos Diákszemélyi parlamentet. Az ülés munkájában gimnáziumunk választott küldöttei is részt vesznek.

Mi a diákszemélyi?

Olyan fórum, amely biztosítja a 14–18 éves iskolai korosztály problémáinak és a tanintézeti KISZ-szervezetek feladatainak megvitatását. 1967-ben az I. Diákszemélyi pl.: Ne törd a közömbösséget, szóval és tettel küzdj a közömbösség érdekeiért! jelszó jegyében tanácskoztak. Az 1972-es novemberi ülés témája is közvetlenül érint bennünket.

Az iskolai élet demokratizmus, a diákfiatalok közéleti tevékenységének továbbfejlesztése a program.

Tanintézetünknek, KISZ-szervezetünknek mindenekelőtt az a funkciója, hogy a szocialista demokrácia gyakorlásának előiskolái legyenek. Már itt tanuljuk meg, mit jelent a közösségben élni, tanulni, dolgozni. A demokratizmus érvényesülésének számtalan lehetősége van. Az egyik legfontosabb megjelenési forma a diákönkormányzat, melynek alapja a hatékony munka, tartalmaz mozgalmi és osztályközösségi életet. Az ifjúsági nap megrendezése és lebonyolítása jó alkalom az önállóság bizonyítására, de rövid ideig tart.

Nagyobb önállóságot a kulturális műsorok, sportversenyek megszervezésében kell kialakítanunk. Közéleti tevékenységünk színtere az iskola, az alapszervezet. A közéleti tevékenység fogalma, nemcsak azt jelenti, hogy részt veszünk a kül- és belpolitikai tájékoztatókon, az állami és társadalmi szervek ülésein.

Közéleti tevékenység pl.:

— A KISZ taggyűlésen való részvétel, az önkormányzati szervezetekben végzett munka.

— Bekapcsolódás a politikai vitakörök, szak-körök munkájába.

— Pályamunkák készítése, iskolaújság szerkesztése.

Minden idetartozik, amit a közösség végez.

Az Országos Diákszemélyi megelözi a helyi (osztály, kollégiumi, iskolai) ülések sora. Az osztályparlamenteken a referátumot az alapszervi titkárok tartják. Ezt vita követi. Megválasztjuk az iskolai küldöttséget, majd azok a megyeit.

A diákszemélyi lehetőség. Lehetőség az együttgondolkodásra, véleménynyilvánításra. Kapcsolódjunk bele aktívan, a segítségük az iskolai életünk demokratizmusának a fejlődését.

Bartha Judit III. d

KISZ-szervezetünk 1972–73. évi akcióprogramjáról

Az akcióprogram az alapszervezetek stratégiája. Egy évre vonatkozóan tartalmazza az alapszervezetek legfontosabb célkitűzéseit. Az akcióprogram a legfontosabb nevelési célkitűzések rendszere. Funkciója, hogy hosszabb távra meghatározza gyakorlati tevékenységünket. Tartalmazza a feladatokat, a tevékenységi módokat, a felelősöket és a határidőket.

Nézzük legfontosabb részeit.

Eszmei-politikai munkánk legfőbb célja: a fiatalok ismerjék, értsék és meggyőződéssel vallják a marxizmus-leninizmus eszméit. — Fokozni kell a KISZ tagokkal szemben támasztott követelményeket, elő kell segíteni az öntevékenységet, emelni kell a vezetés színvonalát.

— Felkészülés a VII. Sárospataki Diákszemélyi napokra.

— A honvédelmi nevelés, testnevelés területén a tanuló ifjúság fizikai, erkölcsi és akarati tulajdonságait tovább kell fejleszteni.

Intézkedési terv:

Október 7. Dózsa-est.

November 18. Ifjúsági nap a VIT jegyében.

December: Vietnami szolidaritási est.

Február: A Kommunista Kiáltvány megjelenésének 125. évfordulója.

Április: Ifjúsági nap: Költészet a hékéért.

Május 24–27: Diákszemélyi napok.

Tanulmányi munka:

Ebben a részben egyetemi előkészítőkről, rendkívüli tárgyakról, az iskolai eseményekről, pontversenyekről, szakkörökről, tanulmányi versenyekről, a bejáró tanulókról, a tehetségkutatásról esik szó.

KISZ politikai oktatás.

I. osztályok: Előadássorozat.

II. osztályok: Politikai vitakör.

III. osztályok: Munkásmozgalom, aktuális politikai kérdések.

IV. osztályok: Marxista vitakör.

Kulturális program:

1. Rajz- és plakátkészítési verseny.

2. Rongyos bál — farsangi bál

3. Filmharmóniai előadássorozat.

4. Ifjú-zenebarátok klubja.

5. Író-olvasó találkozó.

6. Látóköri előadások, stb.

Sportprogram:

Ezen belül házibajnokságok. Járási, megyei versenyek.

Egyéb szervezési feladatok: I. osztályosok felvétele, patronálás, stb.

Jó munkát a megvalósításhoz.

Kelomen Katalin

A virágok

Petőfi Sándor

Klacsó Béla

Moderato

mf

T. 1. II. *3*
Kia mezőre bal-ja- gó! hol föld kö- szül-ül-ri- gye- te- rem,
Le- gőz a vi- rág mel- le' és el- be- szel- ge- tek ve- le,

B. 1. II.

cresc.

f

Vi- rágok, szép vi- rág- ga- im, be kedve- sek vagy- tok na- Lem!
szere- lmet is vall ok ne- ki, s meg- kérdem: en- gem szeret- e?

mp

cresc.

Ha lát- tom, mint- ha lát- gó- lók - szive- re hat - Keblem dagad,
Nem szél, de úgy hiszem, hogy ért, - hogy ér- ti jól - szá- va i máj,

Kissé lassabban

p

Sírom- ra, hogyha meghalok, ültessetek vi- rág- go-

poco rit.

pp

kat, ültessetek vi- rág- go- kat.

Sárospataki Krónika

A GIMNÁZIUMI IFJÚSÁG LAPJA

Szerkesztő és a kiadásért felel: HAJDÚ ISTVÁN tanár

Szerkesztőség és a kiadás helye: Rákóczi Gimnázium, Sárospatak

Ifjúsági szerkesztők: Bartha Judit, Kelemen Katalin, Baranyai Katalin, Konyár Margit, Kulcsár Gábor, Kisvárdai József, Koncs Béla

Tanár szerkesztők: Dr. Bertha Zoltán, Juhász Ferenc, Páldi Jeremiás, Cseh Gézáné, Kolláth Sándor